

Informacja Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców o stosowaniu w roku 2013 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2003 r. nr 128, poz. 1176 z późn. zm.) w zakresie realizacji zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej wynikających z *Konwencji Genewskiej dotyczącej statusu uchodźców* oraz *Protokołu Nowojorskiego dotyczącego statusu uchodźcy*

Warszawa, marzec 2014 r.

Spis treści:

1. Stan prawny	3
2. Wykonanie <i>ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej</i> w zakresie rozpatrywania wniosków o nadanie statusu uchodźcy	6
3. Postępowania o nadanie statusu uchodźcy prowadzone wobec szczególnych grup wnioskodawców	15
4. Postępowanie wobec cudzoziemców nielegalnie przybywających lub przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	16
5. Pomoc dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy	18
6. Realizacja <i>Konwencji Genewskiej i Protokołu Nowojorskiego</i> w zakresie wydawania uchodźcom dokumentów	22
7. Współpraca z Wysokim Komisarzem Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców	24
8. Realizacja <i>Konwencji Genewskiej oraz Protokołu Nowojorskiego</i> w kontekście przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej	26
9. Zakończenie	31
10. Załączniki (tabele statystyczne)	32

1. Stan prawny

Konwencja Genewska dotycząca statusu uchodźców, sporządzona dnia 28 lipca 1951 r. (Dz. U. z 1991 r. nr 119, poz. 515) oraz *Protokół Nowojorski dotyczący statusu uchodźców, sporządzony dnia 31 stycznia 1967 r.* (Dz. U. z 1991 r. nr 119, poz. 517) definiują materialno-prawne podstawy nadawania statusu uchodźcy oraz określają najważniejsze prawa i wolności uchodźców. Ww. akty prawne nie precyzują jednakże zasad i trybu postępowania w sprawach o nadanie statusu uchodźcy. W Polsce kwestie te reguluje *ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*. W ustawie unormowano także zasady wydawania uchodźcom dokumentów, zasadę *non-refoulement*, czyli zakaz wydalania uchodźców, oraz zasady współpracy z Wysokim Komisarzem Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców. W odrębnych aktach uregulowane zostały w prawie polskim prawa socjalno-bytowe uchodźców.

Polska stosuje tzw. jednolitą procedurę azylową. W toku postępowania o nadanie statusu uchodźcy bada się nie tylko spełnianie warunków do uznania za uchodźcę, ale także – w razie stwierdzenia, że nie są one spełnione – inne okoliczności skutkujące ochroną przed wydalaniem.

Cudzoziemcowi, który nie kwalifikuje się do uznania za uchodźcę, lecz który w przypadku powrotu do kraju pochodzenia może być narażony na rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy, udziela się ochrony w postaci ochrony uzupełniającej. W przypadku odmowy nadania statusu uchodźcy oraz odmowy udzielenia ochrony uzupełniającej, z urzędu badane są przesłanki do udzielenia zgody na pobyt tolerowany. Przesłanki te powiązane są z określonymi normami *Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r.* (Dz. U. z 1993 r. nr 61, poz. 284) oraz *Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.* (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 oraz z 2000 r. Nr 2, poz. 11). Uznanie natomiast, że wniosek

cudzoziemca nie zasługuje na uwzględnienie ani poprzez nadanie statusu uchodźcy, ani poprzez udzielenie ochrony uzupełniającej oraz zgody na pobyt tolerowany, skutkuje – z wyjątkami określonymi w art. 48 ust. 2 *ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej* – orzeczeniem o jego wydaleniu. Rozstrzygnięcie o sytuacji prawnej cudzoziemca następuje więc w toku jednego postępowania, prowadzonego przez jeden organ administracyjny.

Począwszy od dnia 20 lipca 2007 r. organem właściwym w sprawach udzielania cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców, który prowadzi postępowania o nadanie statusu uchodźcy przy pomocy Departamentu Postępowań Uchodźczych.

Wspomnieć należy, że w dniu 1 stycznia 2012 r. weszła w życie *ustawa z dnia 28 lipca 2011 r. o zalegalizowaniu pobytu niektórych cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy o cudzoziemcach* (Dz. U. z 2011 r. Nr 191 poz. 1133). Ww. ustawą do polskiego porządku prawnego wprowadzone zostały dwie instytucje będące wyrazem solidarności z państwami doświadczającymi wzmożonych obciążeń migracyjnych – przesiedlenie oraz relokacja.

Przesiedlenie oznacza przeniesienie z kraju trzeciego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemca uznanego za uchodźcę przez Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców, w celu nadania tej osobie statusu uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej na terytorium naszego kraju. Relokacja jest to natomiast przemieszczenie z państwa członkowskiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej beneficjenta ochrony międzynarodowej.

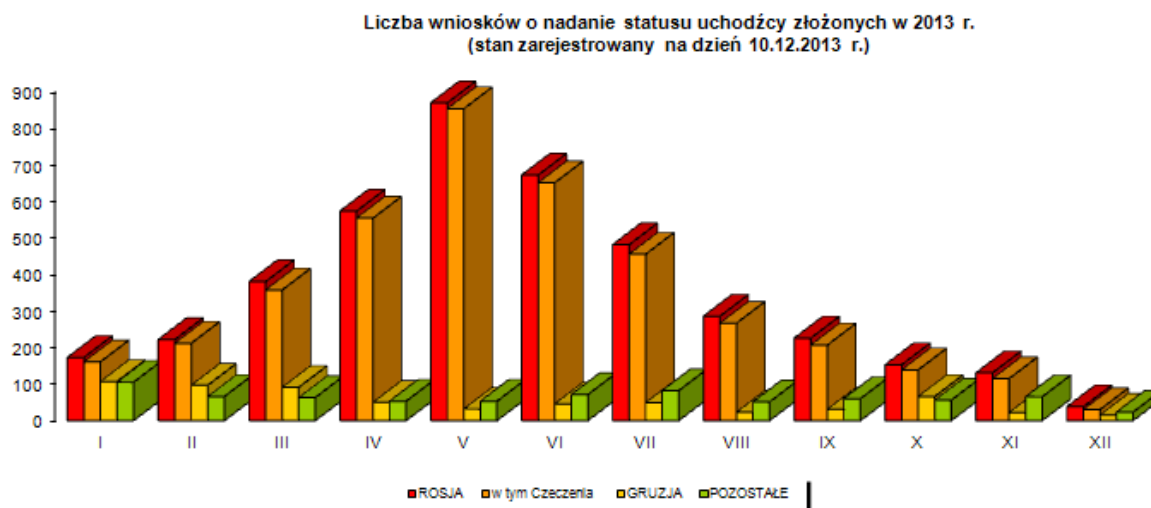
Przesiedleniu lub relokacji mają podlegać cudzoziemcy spełniający warunki do nadania statusu uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej wskazane w *ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*. Osobom przesiedlonym lub relokowanym ma być nadawany status uchodźcy lub udzielana ochrona uzupełniająca, po przeprowadzeniu postępowania uchodźczego, które

prowadzone będzie częściowo w kraju pobytu cudzoziemca. Wydanie decyzji ma nastąpić w ciągu 30 dni od dnia jego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W 2013 r. do Polski przybyło w ramach relokacji 6 beneficjentów ochrony międzynarodowej przyznanej przez władze Malty – 6 obywateli Somalii oraz 1 obywatel Erytrei.

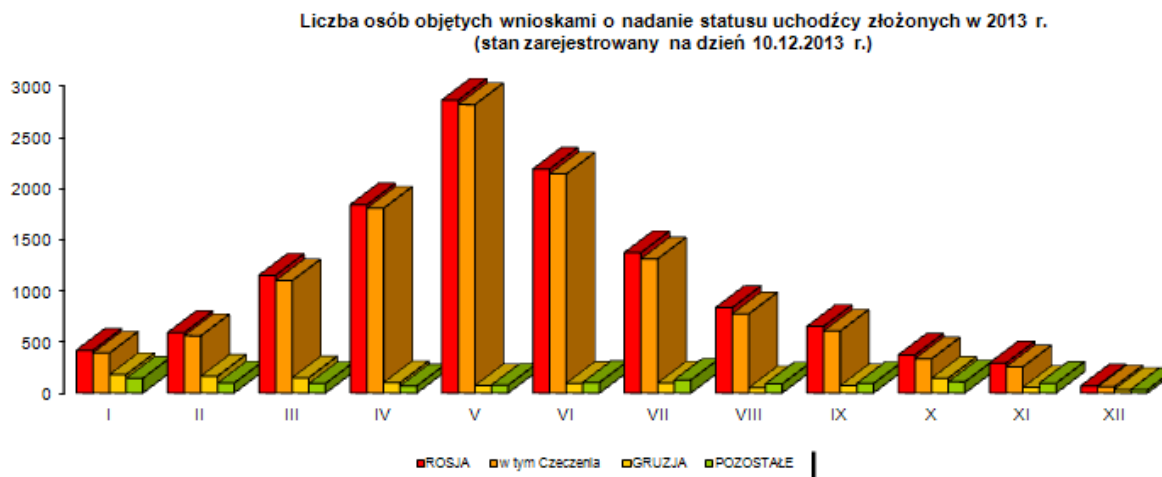
2. Wykonanie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie rozpatrywania wniosków o nadanie statusu uchodźcy

W 2013 r. (według stanu zarejestrowanego na dzień 10 grudnia 2013 r.) złożono w Rzeczypospolitej Polskiej 5 587 wniosków o nadanie statusu uchodźcy. Wnioskami tymi objęto 14 996 osób. W porównaniu do roku poprzedniego odnotowano więc wzrost liczby cudzoziemców aplikujących o ochronę międzynarodową o ok. 40%, przy czym tendencje wzrostowe notowane były również w roku 2012.

Największą grupę osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy stanowili w 2013 r. obywatele Federacji Rosyjskiej – 12 666 osób (około 85% ogółu), z których 12 173 osoby (około 96%) zadeklarowały narodowość czeczeńską. Drugą najliczniejszą grupą cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy byli obywatele Gruzji – 1 212 osób (około 8% ogółu). Ponadto, o status uchodźcy występowali najczęściej

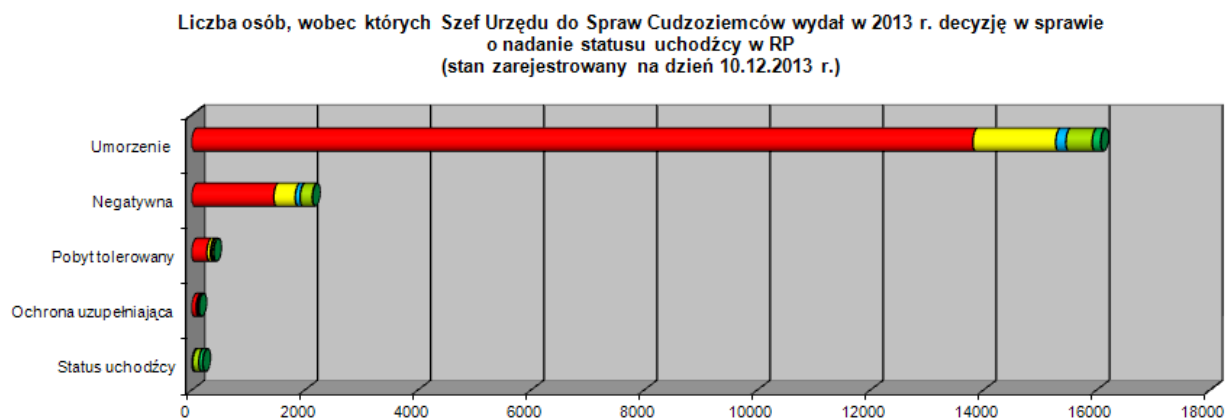
obywatele Syrii – 252 osoby, Armenii – 205 osób, Kazachstanu – 91 osób, Kirgistanu – 61 osób i Afganistanu – 49 osób.

Analiza powyższych danych wskazuje, że w 2013 r. w porównaniu do roku poprzedniego nie zmieniła się znacząco struktura narodowościowa cudzoziemców ubiegających się w Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie statusu uchodźcy. Zmiany widoczne są natomiast w proporcjach pomiędzy poszczególnymi krajami pochodzenia. W dalszym ciągu przeważającą grupą byli obywatele Federacji Rosyjskiej, jednakże ich udział procentowy w powyższej strukturze wzrósł z 57% w roku 2012 do 85% w roku ubiegłym. Pomimo, że obywatele Gruzji zajęli pod względem liczebności drugie miejsce wśród osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, stanowili oni zaledwie 8% ogółu cudzoziemców wnioskujących o tę formę ochrony. Jest to spadek o 22 punkty procentowe w porównaniu do roku 2012. Ponadto, warto odnotować, że liczba cudzoziemców pochodzących z Syrii była dwukrotnie większa niż w 2012 r. - w przeciwieństwie do liczby obywateli Armenii, która zmalała o połowę. Podobną tendencję spadkową można było zaobserwować w przypadku obywateli Afganistanu.

W minionym roku wydano decyzje w sprawach 18 940 osób wnioskujących o nadanie statusu uchodźcy w 2013 r. i wcześniej. Liczba załatwionych osób jest więc większa niż to miało miejsce w roku 2012 o prawie 8 000 (wówczas wydano decyzje dotyczące 11 120 osób).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. rozpatrywaniem wniosków o nadanie statusu uchodźcy zajmowało się w Departamencie Postępowań Uchodźczych 29 pracowników, co daje statystycznie 653 załatwionych cudzoziemców przez 1 osobę. Jest to wynik prawie dwukrotnie większy niż rok wcześniej, kiedy 1 pracownik załatwił sprawy dotyczące 383 osób.

Zgodnie z art. 1 A ust. 2 *Konwencji Genewskiej*, uchodźcą jest osoba, która żywi uzasadnioną obawę przed prześladowaniem z powodu rasy, religii, narodowości, przynależności do określonej grupy społecznej lub z powodu przekonań politycznych, na skutek tej obawy przebywa poza granicami kraju pochodzenia i nie może lub nie chce z tego powodu korzystać z ochrony tego kraju. Przepis ten został bezpośrednio przetransponowany do *ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej* (vide art. 13 ust. 1).

W ubiegłym roku status uchodźcy nadano 200 cudzoziemcom, w tym między innymi 69 obywatelom Syrii, 25 bezpaństwowcom, 23 obywatelom Federacji Rosyjskiej, 20 cudzoziemcom z Afganistanu, 19 osobom pochodzącym z Białorusi, 15 obywatelom Egiptu oraz 11 Kirgistanu. Dla porównania, rok wcześniej tą formą ochrony objęto 87 osób (wśród nich 48 obywateli Federacji Rosyjskiej, 24 obywateli Białorusi, 6 cudzoziemców z Turkmenistanu oraz 3 z Chin). Liczba osób, którym nadano status uchodźcy w roku ubiegłym była zatem większa o ok. 130% w porównaniu do roku 2012.

Zgodnie z art. 1C *Konwencji Genewskiej*, jej postanowienia przestają obowiązywać w stosunku do osób, które dobrowolnie zwrócą się o ochronę państwa, którego są obywatelami, dobrowolnie przyjmą utracone uprzednio obywatelstwo, przyjmą nowe obywatelstwo i korzystają z ochrony państwa, którego obywatelstwo przyjęły, ponownie dobrowolnie osiedlą się w państwie, które opuściły lub poza którego granicami przebywały z powodu obawy przed prześladowaniem, albo też nie mogą dłużej odmawiać korzystania z ochrony państwa swojego obywatelstwa, albowiem ustały warunki, w związku z którymi zostały uznane za uchodźców. Wskazane powyżej tzw. klauzule ustania uwzględnione zostały w art. 21 ust. 1 *ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*.

W 2013 r. w oparciu o wskazane powyżej przesłanki statusu uchodźcy pozbawiono 5 osób – 3 obywateli Federacji Rosyjskiej, 1 obywatela Gruzji i 1 – Indii. Z kolei ochrony uzupełniającej pozbawionych zostało 36 osób (35 obywateli Federacji Rosyjskiej i 1 obywatel Turcji). W zakresie cofania ochrony międzynarodowej widoczne są tendencje spadkowe w porównaniu do roku 2012, w którym pozbawiono statusu uchodźcy 14 cudzoziemców, a ochrony uzupełniającej - 88.

W przypadku 2 139 osób wydano decyzje negatywne. Jest to poziom porównywalny do roku 2012 (wówczas decyzje negatywne otrzymało 1 960 osób). Część z rozpatrzonych w minionym roku wniosków uznano za oczywiście bezzasadne. Zaletą instytucji wniosku oczywiście bezzasadnego jest możliwość przeprowadzenia szybkiego postępowania. Jest to szczególnie ważne, gdy wniosek o nadanie statusu uchodźcy składa osoba, która ma być wydalona z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Instytucja ta

pozwała na zapobieganie instrumentalnemu traktowaniu procedury uchodźczej, jako środka uniemożliwiającego wydalenie. Ponadto jej istnienie przyczynia się do skrócenia czasu trwania postępowania o nadanie statusu uchodźcy.

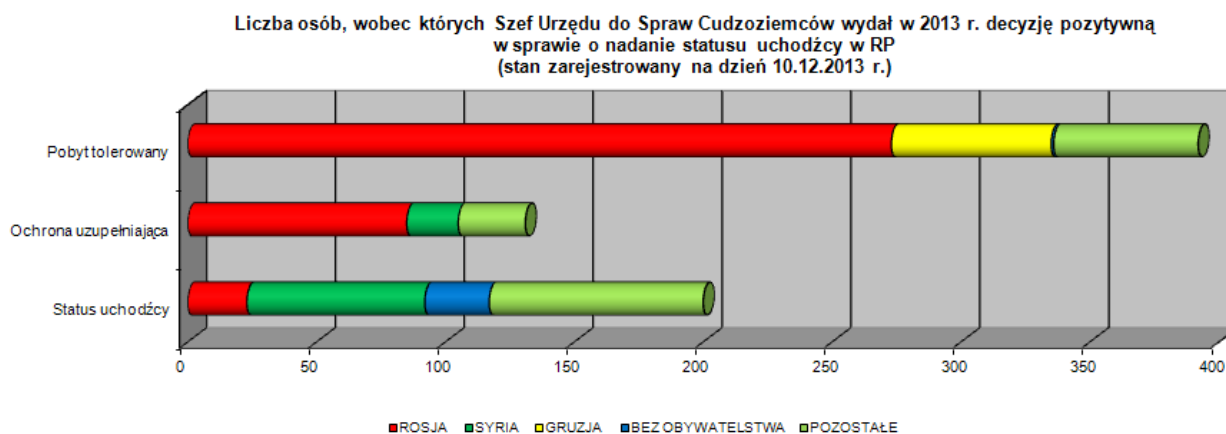
Podobnie jak w roku 2012, w roku ubiegłym nie odnotowano przypadku zastosowania tzw. klauzuli wyłączającej, określonej w art. 1F *Konwencji Genewskiej*. Należy wspomnieć, że okoliczności skutkujące wykluczeniem z możliwości korzystania z dobrodziejstw *Konwencji* zostały wprost wskazane w *ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej* (vide art. 19 ust. 1 pkt 3).

Jak wzmiankowano wcześniej, w przypadku odmowy nadania statusu uchodźcy, z urzędu rozstrzyga się o potrzebie udzielenia cudzoziemcowi ochrony uzupełniającej. W 2013 r. ochrona uzupełniająca została udzielona 131 osobom, w tym między innymi 85 obywatelom Federacji Rosyjskiej oraz 20 obywatelom Syrii. Jest to poziom porównywalny do roku 2012 - wówczas ochronę uzupełniająca otrzymało 140 cudzoziemców.

W sytuacji, kiedy cudzoziemiec nie spełnia warunków do nadania statusu uchodźcy ani warunków do udzielenia ochrony uzupełniającej, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców bada potrzebę objęcia cudzoziemca ochroną przed wydaleniem w postaci zgody na pobyt tolerowany. Cudzoziemcowi udziela się zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli jego wydalenie mogłoby nastąpić jedynie do kraju, w którym zagrożone byłoby jego prawo do życia, wolności i bezpieczeństwa osobistego, w którym mógłby zostać poddany torturom albo nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu lub być zmuszony do pracy lub pozbawiony prawa do rzetelnego procesu sądowego albo być ukarany bez podstawy prawnej w rozumieniu *Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r.* lub naruszałoby prawo do życia rodzinnego w rozumieniu ww. *Konwencji*, lub naruszałoby prawa dziecka określone w *Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.*, w stopniu istotnie zagrażającym jego rozwojowi psychofizycznemu.

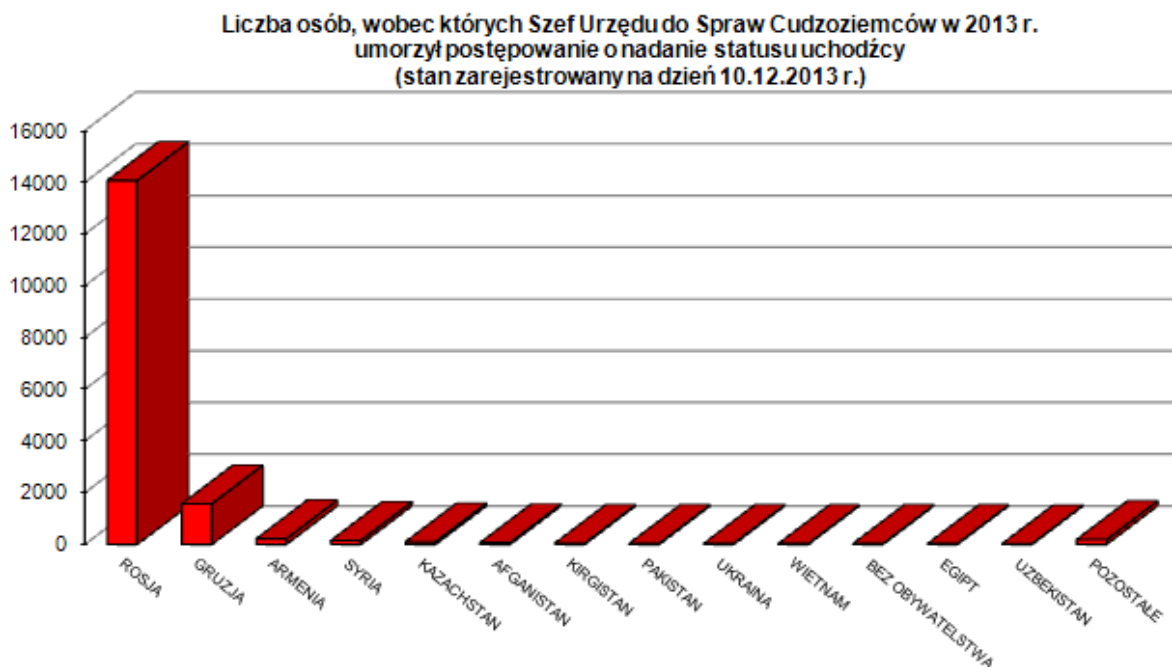
W 2013 r. odmówiono nadania statusu uchodźcy oraz udzielenia ochrony uzupełniającej i jednocześnie udzielono zgody na pobyt tolerowany 392 osobom – o około 34% więcej niż w roku 2012 (ta forma ochrony została wówczas zastosowana wobec 292 cudzoziemców). Podobnie jak w przypadku ochrony uzupełniającej, dominującą grupą cudzoziemców, którym udzielono zgody na pobyt tolerowany byli obywatele Federacji Rosyjskiej – 273 osoby. Innymi krajami pochodzenia, których obywatele najczęściej uzyskiwali zgodę na pobyt tolerowany w 2013 r. były Gruzja (62 osoby) oraz Armenia (22 osoby).

Powyższe dane wskazują, iż w 2013 r. w Polsce objęto ochroną międzynarodową oraz krajową łącznie 723 cudzoziemców. Stanowi to około 5% osób, które złożyły wnioski o nadanie statusu uchodźcy – identycznie jak rok wcześniej. Podobnie też jak w latach ubiegłych sposób orzekania w sprawach cudzoziemców pochodzących z Republiki Czecheńskiej Federacji Rosyjskiej był zgodny z zaleceniami UNHCR.

W 2013 r. umorzono postępowania prowadzone wobec 16 078 osób, w tym wobec 13 818 obywateli Federacji Rosyjskiej, 1 464 obywateli Gruzji, 181 cudzoziemców z

Armenii oraz 150 z Syrii. Liczba osób, których postępowania zostały zakończone takim rozstrzygnięciem była prawie dwukrotnie wyższa niż w roku 2012 (8 641 osób).

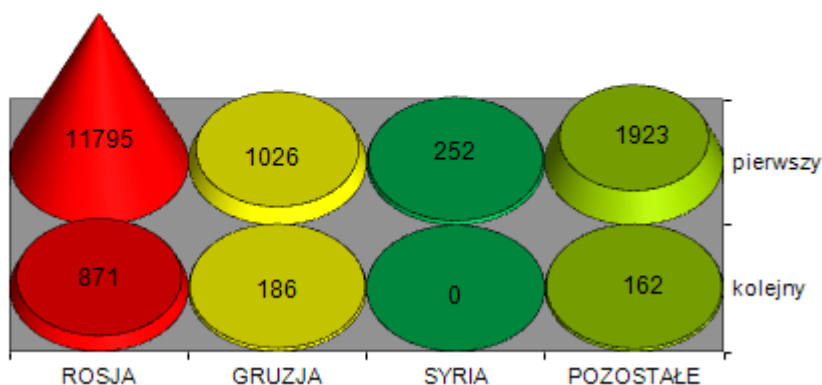

Najczęściej podstawą wydania decyzji o umorzeniu było niestawienie się cudzoziemca do ośrodka w ciągu 2 dni od złożenia wniosku o nadanie statusu uchodźcy, opuszczenie ośrodka na okres dłuższy niż 7 dni bez usprawiedliwionej przyczyny lub wycofanie wniosku przez wnioskodawcę. Często decyzja o umorzeniu postępowania była wydawana także w sytuacji, kiedy wnioskodawca po otrzymaniu decyzji ostatecznej o odmowie nadania statusu uchodźcy złożył nowy wniosek oparty na tych samych podstawach (wniosek niedopuszczalny).

Zjawisko składania przez tych samych cudzoziemców kolejnych wniosków jest obserwowane od roku 2003, wówczas kolejne wnioski o nadanie statusu uchodźcy złożyły 93 osoby (około 1,3% ogólnej liczby wszystkich osób wnioskujących). W następnych latach tendencja w tym zakresie była wzrostowa: 2004 r. – 137 osób (około 2

%), 2005 r. - 1 141 osób (około 21 %), 2006 r. – 3 280 osób (46 %). W roku 2007 po raz pierwszy nastąpił spadek liczby cudzoziemców składających kolejne wnioski o nadanie statusu uchodźcy do liczby 2 842 osób, co stanowiło 28 % ogólnej liczby wszystkich osób wnioskujących. W roku 2008 odsetek ten wyniósł 15 % (1 316 spośród 8 517 wnioskujących), a w roku 2009 – 10% (1 538 spośród 15 336 wnioskujących). W roku 2010 odnotowano tendencję wzrostową - kolejne wnioski złożyło już aż około 34% osób (2 204 spośród 6 534 wnioskujących), w 2011 i 2012 – ponownie spadkową, na poziomie odpowiednio około 26% (1 801 spośród 6 534 wnioskujących) i 15 % (1 579 osób spośród 10 753 wnioskujących). W 2013 r. tendencja ta w dalszym ciągu się utrzymywała – z kolejnymi wnioskami wystąpiło zaledwie około 8% wnioskujących (1 219 osób).

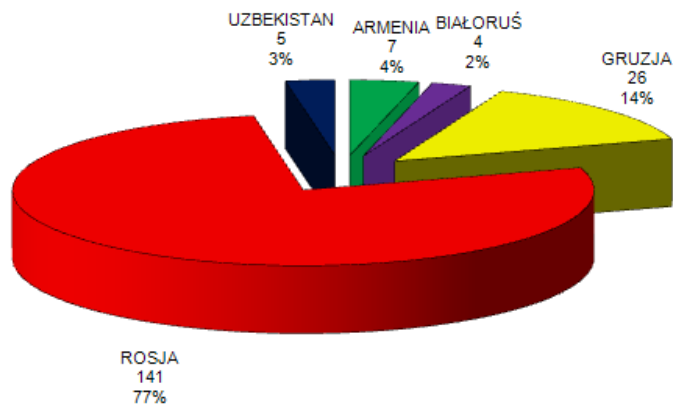
**Liczba osób objętych wnioskami o nadanie statusu uchodźcy w 2013 r.
- wnioski pierwsze i kolejne
(stan zarejestrowany na dzień 10.12.2013 r.)**

Przyczyny praktyki wielokrotnego wnioskowania przez te same osoby o nadanie statusu uchodźcy są dwojakie – uniknięcie wydalenia lub też (najczęściej) możliwość dalszego korzystania ze świadczeń dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy.

Istotny wpływ na ograniczenie praktyki wielokrotnego wnioskowania o nadanie statusu uchodźcy w celu uniknięcia wydalenia potencjalnie ma rezygnacja przez ustawodawcę z automatycznego wstrzymywania wykonania decyzji o wydaleniu na okres trwania postępowania uchodźczego. Z pełnej ochrony przed wydaleniem mogą korzystać tylko te osoby, które występują z wnioskiem po raz pierwszy. W przypadku pozostałych cudzoziemców wstrzymanie wykonania decyzji o wydaleniu jest możliwe wyłącznie na wniosek cudzoziemca zawierający uzasadnienie istnienia słusznego interesu wnioskodawcy we wstrzymaniu jej wykonania. W roku 2013 r. Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców wydał tego typu decyzję w stosunku do 183 osób – mniej niż rok wcześniej (w 2012 r. tego typu decyzję otrzymało 227 cudzoziemców).

Liczba osób, wobec których Szef UdSC w 2013 r. wstrzymał decyzję o wydaleniu w ramach postępowania o nadanie statusu uchodźcy (stan zarejestrowany na dzień 10.12.2013 r.)

3. Postępowania o nadanie statusu uchodźcy prowadzone wobec szczególnych grup wnioskodawców

Szczególną ochroną w toku postępowań o nadanie statusu uchodźcy objęte są następujące grupy cudzoziemców: małoletni przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez przedstawiciela prawnego lub zwyczajowego (małoletni bez opieki), ofiary przemocy oraz osoby niepełnosprawne.

Zeznania od takich osób odbiera się w warunkach dostosowanych do ich potrzeb i możliwości percepcji. Czynności w toku postępowania są dokonywane przy udziale psychologa lub pedagoga (w przypadku małoletnich bez opieki) albo psychologa lub lekarza (w przypadku ofiar przemocy i osób niepełnosprawnych), wyłącznie przez wykwalifikowanych pod tym względem pracowników. Co do zasady osób zaliczonych do powyższych grup nie można umieścić w areszcie w celu wydalenia lub strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców.

Szczególny tryb postępowania wobec małoletnich bez opieki, ofiar przemocy oraz osób niepełnosprawnych nie wynika z samej *Konwencji Genewskiej*. Spełnia on jednak zalecenia Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców co do standardów procedur uchodźczych. Ponadto stanowi realizację przepisów *dyrektywy Rady nr 2003/9/WE z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie minimalnych standardów przyjmowania osób ubiegających się o azyl* (Dz. Urz. WE nr L 031 z dnia 6 lutego 2003 r.) oraz *dyrektywy Rady nr 2005/85/WE z dnia 1 grudnia 2005 r. w sprawie ustanowienia minimalnych norm dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy w Państwach Członkowskich* (Dz. Urz. WE nr L 326 z dnia 13 grudnia 2005 r.), wdrożonych do polskiego porządku prawnego.

4. Postępowanie wobec cudzoziemców nielegalnie przybywających lub przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Zgodnie z art. 33 ust. 1 *Konwencji Genewskiej* „żadne umawiające się państwo nie wywali lub nie zawróci w żaden sposób uchodźcy do granicy terytoriów, gdzie jego życiu lub wolności zagrażałoby niebezpieczeństwo ze względu na jego rasę, religię, obywatelstwo, przynależność do określonej grupy społecznej lub przekonania polityczne”. Respektując powyższy zakaz polski prawodawca zakazał wykonywania decyzji o wydaleniu do czasu doręczenia cudzoziemcowi decyzji ostatecznej w sprawie o nadanie statusu uchodźcy (vide art. 33 ust. 1 pkt 3 *ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*).

Wykorzystywanie tego przywileju poprzez wnioskowanie o nadanie statusu uchodźcy przez osoby, które nie żywią uzasadnionej obawy przed prześladowaniem, ale obawiają się wydalenia z Polski, skłoniło ustawodawcę do wprowadzenia rozwiązań prawnych przeciwdziałających temu zjawisku.

Art. 33 ust. 4 *ustawy o udzieleniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej* dopuszcza możliwość wydalenia cudzoziemca w trakcie trwania procedury uchodźczej w przypadku, gdy postępowanie zostało wszczęte w wyniku złożenia wniosku po raz kolejny, a wniosek ma na celu opóźnienie wydania decyzji o wydaleniu lub też zakłócenie wykonania takiej decyzji.

Dodatkowo art. 87 – 89 c ww. ustawy regulują kwestie zatrzymania oraz umieszczenia w strzeżonym ośrodku lub zastosowania aresztu w celu wydalenia cudzoziemców ubiegających się nadanie statusu uchodźcy. Na ich podstawie można pozbawić wolności cudzoziemca o nieustalonej tożsamości, osobę nadużywającą postępowanie uchodźcze, cudzoziemca stwarzającego zagrożenie dla bezpieczeństwa, zdrowia, życia lub wolności innych osób albo obronności lub bezpieczeństwa czy bezpieczeństwa i porządku publicznego. Zatrzymanie jest środkiem fakultatywnym w przypadku osób, które nielegalnie przekroczyły lub usiłowały przekroczyć granicę i

wjechały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na nim przebywają bez zezwolenia oraz w przypadku cudzoziemców przebywających w ośrodku, których zachowanie zagraża bezpieczeństwu, zdrowiu lub życiu współmieszkańców lub pracowników tegoż ośrodka.

W 2013 r. zatrzymano ogółem 691 cudzoziemców. Z tej liczby 608 osób zostało osadzonych w strzeżonych ośrodkach, a 23 w aresztach w celu wydalenia. Liczba ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, wobec których w ubiegłym roku zastosowana została detencja była większa w stosunku do roku 2012 o ok. 13% (wówczas osadzonych zostało 557 osób).

5. Pomoc dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy

Konwencja Genewska nie reguluje kwestii związanych z utrzymaniem przez państwo przyjmujące osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy. *Ustawa o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej* przewiduje możliwość udzielania takim osobom pomocy socjalnej i opieki medycznej oraz, fakultatywnie, pomocy w dobrowolnym powrocie do kraju, do którego mają prawo wjazdu. Pomoc socjalna obejmuje pomoc udzielaną w ośrodku lub pomoc udzielaną poza ośrodkiem, polegającą na wypłacie świadczenia pieniężnego na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto osobie, która pokryła koszty pogrzebu cudzoziemca zmarłego w trakcie trwania postępowania w sprawie nadania statusu uchodźcy, przysługuje zasiłek pogrzebowy.

W 2013 r. w związku z realizacją ww. zadań ustawowych Urząd do Spraw Cudzoziemców wydatkował łączną kwotę 40 270 249 zł, o około 19 % więcej niż w roku 2012 (wówczas kwota ta wyniosła 33 743 822 zł). Ww. środki zostały przeznaczone na:

- świadczenia o charakterze pieniężnym – 14 338 942 zł,
- zakwaterowanie w ośrodkach dzierżawionych – 12 194 438 zł,
- świadczenia medyczne – 9 391 744 zł,
- żywienie systemem zleconym – 2 842 984 zł,
- zakup środków żywności – 814 926 zł,
- pomoc w dobrowolnym wyjeździe z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (w ramach projektu oraz we własnym zakresie) - 684 494 zł,
- zakup leków i pozostałych materiałów leczniczych – 2 720 zł.

Duża część świadczeń jest udzielana w ośrodkach dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy. Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. istniało 13

ośrodków (4 ośrodki własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców oraz 9 wynajmowanych) - o 2 więcej w porównaniu z rokiem 2012.

Pod koniec 2013 r. z pomocy Urzędu do Spraw Cudzoziemców korzystało 3 406 osób, z czego 839 udzielano pomocy w postaci świadczenia pieniężnego. Ogólna liczba osób korzystających z pomocy socjalnej i opieki medycznej była zatem większa niż rok wcześniej (wówczas wyniosła ona 2 727 osób).

W 2013 r. Urząd do Spraw Cudzoziemców kontynuował współpracę z Międzynarodową Organizacją do Spraw Migracji (IOM) w zakresie realizacji programu dobrowolnych powrotów (projekt *"Doradztwo, podróż, reintegracja. Pomoc w dobrowolnym powrocie z Polski. Faza II"*). W ubiegłym roku ze wsparcia IOM skorzystało 1 244 cudzoziemców – prawie trzykrotnie więcej w porównaniu do roku 2012. Ponadto Urząd rozpoczął działania w ramach projektu IOM *"Zwiększenie efektywności działań w dziedzinie dobrowolnych powrotów. Faza II"*. Celem projektu jest wzmocnienie mechanizmu pomocy w dobrowolnym powrocie i reintegracji poprzez zapewnianie szkoleń, warsztatów i seminariów pracownikom instytucji zajmujących się migrantami.

Oprócz realizacji zadań bieżących związanych z udzielaniem cudzoziemcom ubiegającym się o nadanie statusu uchodźcy pomocy, Urząd do Spraw Cudzoziemców prowadził także działalność mającą na celu preintergrację takich osób.

Duża ilość działań preintegracyjnych dla cudzoziemców realizowana jest dzięki współpracy z organizacjami pozarządowymi, gdzie w wielu prowadzonych przez nich projektach Urząd do Spraw Cudzoziemców występuje jako partner. Dodatkowo Urząd do Spraw Cudzoziemców prowadził działania we własnym zakresie, między innymi:

- organizował w ośrodkach zajęcia nauki języka polskiego dla dzieci, młodzieży i dorosłych,

- zapewniał dzieciom realizującym obowiązek szkolny w szkołach podstawowych, gimnazjach lub szkołach ponadgimnazjalnych pomoce dydaktyczne oraz pokrywał, w miarę możliwości, koszty zajęć pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych dzieci,

- realizował projekty, takie jak *„Poprawa warunków pobytowych w ośrodkach dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy lub azyl oraz wsparcie socjalne podopiecznych ośrodków w celu ułatwienia integracji ze społecznością lokalną”*, *„Wyposażenie trzech ośrodków Urzędu do Spraw Cudzoziemców w place zabaw i boiska”*, *„Zakup materiałów i sprzętu dla małoletnich cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy”*, *„Wsparcie edukacyjne dla dzieci ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy”*.

Należy także wspomnieć, że Urząd do Spraw Cudzoziemców od wielu lat współpracuje w różnych obszarach, nie tylko w obszarze dobrowolnych powrotów i preintegracji, z szeregiem organizacji pozarządowych. W roku ubiegłym współpraca polegała głównie na wsparciu działań organizacji pozarządowych, które były prowadzone bezpośrednio w ośrodkach dla cudzoziemców oraz na partnerstwie w przedsięwzięciach takich jak:

- projekt *„Obcy? Zbliżenia”* w partnerstwie ze Stowarzyszeniem *„Dla Ziemi”* na terenie województwa lubelskiego. Projekt realizowany będzie do 30 czerwca 2014 r.

- projekt *„Uchodźcy – moi sąsiedzi”* dotyczący kampanii informacyjnej wokół ośrodków dla cudzoziemców, realizowany we współpracy z Polskim Forum Migracyjnym,

- projekt we współpracy z Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć: *„Daj im szansę!”* – wsparcie prawne i informacyjne osób szczególnej troski poszukujących ochrony w Polsce i przeciwdziałanie przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć w ośrodkach dla osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy. Projekt realizowany będzie do 30 czerwca 2015 r.

- program wolontariatu europejskiego *„Młodość w Działaniu”* realizowany w ramach stałej współpracy z Fundacją Edukacji i Twórczości z Białegostoku,

- projekt „*Integracja i akceptacja. Uchodźcy w społeczeństwie polskim*”
realizowany z Fundacją Rozwoju Demokracji Lokalnej i Stowarzyszeniem Społeczno-
Kulturalnym ETHNOS.

6. Realizacja *Konwencji Genewskiej i Protokołu Nowojorskiego* w zakresie wydawania uchodźcom dokumentów

Art. 28 ust. 1 *Konwencji Genewskiej* stanowi, że państwa wydają uchodźcom legalnie przebywającym na ich terytoriach dokumenty podróży potrzebne do podróżowania poza ich terytoriami, chyba, że stoją temu na przeszkodzie ważne względy bezpieczeństwa państwowego lub porządku publicznego. Załącznik do *Konwencji Genewskiej* zawiera szczegółowe postanowienia odnoszące się do dokumentów podróży dla uchodźców. Normy te są w Polsce realizowane w całości.

Dokument podróży wydawany uznanym uchodźcom przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców jest zgodny z wzorem określonym we wspomnianym załączniku. Zgodnie z paragrafem 3 załącznika opłaty pobierane za wystawienie dokumentu nie powinny przekraczać najniższych opłat pobieranych za paszporty państwowe. W Polsce całkowicie odstąpiono od pobierania opłat za wydanie dokumentów podróży, o których mowa w *Konwencji Genewskiej*.

Dokument, z wyjątkiem szczególnych lub wyjątkowych przypadków, powinien być wystawiony na możliwie największą liczbę państw (§ 4 załącznika), a okres jego ważności powinien wynosić jeden rok lub dwa lata, w zależności od uznania wydających go władz (§ 5 załącznika). W związku z przepisami *rozporządzenia Rady nr 2252/2004/WE z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach i dokumentach podróży wydawanych przez Państwa Członkowskie* (Dz. Urz. UE L 385 z dnia 29 grudnia 2004 r.), począwszy od dnia 28 sierpnia 2006 r. dokumenty podróży przewidziane w *Konwencji Genewskiej* wydawane były na okres 1 roku. Zgodnie z ww. rozporządzeniem dokumenty podróży, których okres ważności przekracza 12 miesięcy, muszą zawierać odpowiednio zabezpieczone nośniki pamięci, w których znajdować się mają dane biometryczne, tj. obraz twarzy i odciski linii papilarnych posiadacza dokumentu. Wymóg ten został

spełniony z dniem 29 czerwca 2009 r., w związku z czym dokumenty podróży przewidziane w *Konwencji Genewskiej* zaczęły być wydawane na okres 2 lat.

Wspomnieć ponadto należy, iż Polska jest *stroną Europejskiego Porozumienia w sprawie zniesienia wiz dla uchodźców, sporządzonego w Strasburgu w dniu 20 kwietnia 1959 r.* oraz *Europejskiego Porozumienia o przekazywaniu odpowiedzialności za uchodźców, sporządzonego w Strasburgu dnia 16 października 1980 r.*

7. Współpraca z Wysokim Komisarzem Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców

Na podstawie art. 35 ust. 1 *Konwencji Genewskiej* państwa obowiązane są do współpracy z Urzędem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców (UNHCR) lub z każdą inną agencją Narodów Zjednoczonych, która może go zastąpić w pełnieniu jego funkcji, w szczególności w celu ułatwienia jego obowiązku nadzorowania stosowania postanowień Konwencji.

Ustawa o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przyznaje przedstawicielowi UNHCR szereg uprawnień, między innymi prawo swobodnego kontaktowania się z cudzoziemcem, dostęp do informacji o przebiegu postępowania uchodźczego, dostęp do akt sprawy oraz prawo składania do akt sprawy opinii, dokumentów i materiałów.

W roku 2013, podobnie jak w poprzednich latach, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców współpracował z Krajowym Biurem UNHCR w Polsce we wszystkich istotnych dla uchodźców i osób ubiegających się o nadanie takiego statusu kwestiach. Opinie UNHCR na temat sytuacji w krajach pochodzenia wnioskodawców były uwzględniane w toku postępowań o nadanie statusu uchodźcy.

Wskazać także należy, iż w ubiegłym roku Urząd do Spraw Cudzoziemców kontynuował współpracę z UNHCR w ramach porównawczej analizy jakości postępowań uchodźczych oraz projektu „*Response to Vulnerability in Asylum*”. Celem projektu było wypracowanie mechanizmów rozpoznawania i reagowania na szczególnie potrzeby osób wrażliwych ubiegających się o ochronę międzynarodową, w szczególności poprawa jakości procesu wydawania decyzji w sprawach uchodźczych oraz rozwijanie kompetencji i potencjału podmiotów działających na rzecz tej grupy w krajach Europy Środkowej (w projekcie oprócz Polski uczestniczyła również Bułgaria, Rumunia, Słowacja oraz Węgry).

Urząd do Spraw Cudzoziemców uczestniczył ponadto w projekcie UNHCR „*Asylum Systems Quality Initiative in Eastern Europe and the Southern Caucasus*”. Polska jest obok Niemiec, Rumunii i Szwecji państwem dobrych praktyk. Beneficjentami projektu są z kolei: Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Mołdowa oraz Ukraina. Celem projektu ma być wspieranie uchodźstwa i ochrony międzynarodowej w państwach Europy Wschodniej i Południowego Kaukazu, jak również podniesienie jakości procesu decyzyjnego. Realizacja projektu będzie kontynuowana w roku 2014.

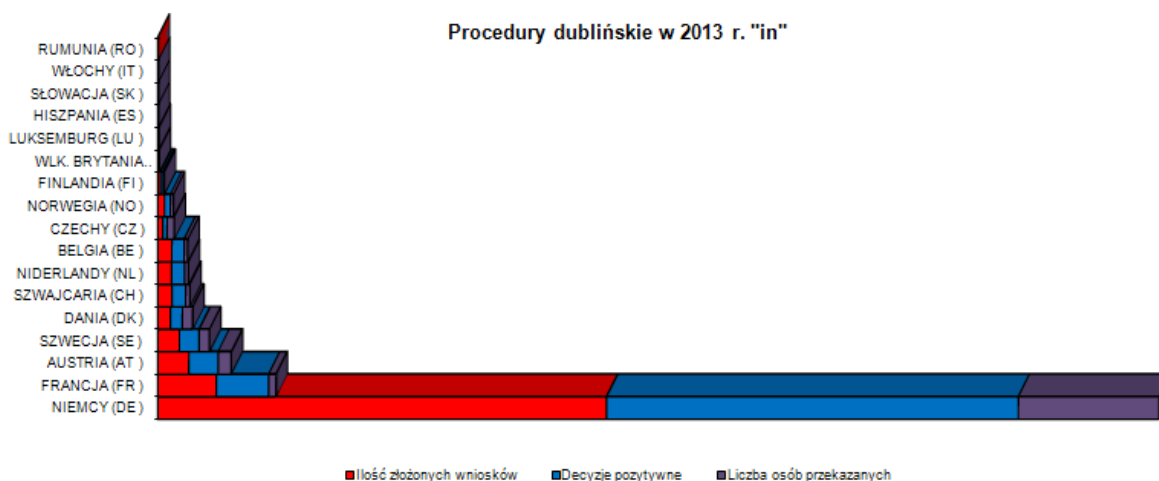
8. Realizacja Konwencji Genewskiej oraz Protokołu Nowojorskiego w kontekście przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej

Wraz z akcesją do Unii Europejskiej Polskę zaczęło obowiązywać między innymi rozporządzenie Rady (WE) nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. ustanawiające kryteria i mechanizmy określania Państwa Członkowskiego, które jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o azyl złożonego w jednym z Państw Członkowskich przez obywatela kraju trzeciego (Dz. Urz. WE, Nr L 50 z dnia lutego 2003 r.). Rozporządzenie zakłada odpowiedzialność tylko jednego państwa członkowskiego za rozpatrzenie wniosku o nadanie statusu uchodźcy. Cudzoziemiec, który złoży kolejny wniosek w innym państwie stosującym rozporządzenie zostanie przekazany do państwa, które jest odpowiedzialne za rozpatrzenie jego wniosku, według kryteriów w nim zawartych. Podczas ustalania odpowiedzialności państwa za rozpatrzenie wniosku bierze się pod uwagę między innymi okoliczności związane z wjazdem i pobytem cudzoziemca na terytorium państw stosujących rozporządzenie oraz możliwość połączenia cudzoziemca z członkami rodziny, którzy otrzymali status uchodźcy w innych państwach.

Praktyka pokazuje, iż Polska jest w dalszym ciągu traktowana przez cudzoziemców jako kraj tranzytowy, a rzeczywistym celem większości osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy w Polsce jest zalegalizowanie pobytu w innych krajach, które gwarantują dostęp do jak najwyższych świadczeń socjalnych. Tymczasem rozporządzenie, po wjeździe cudzoziemca do Polski i złożeniu wniosku o nadanie statusu uchodźcy, praktycznie uniemożliwia mu skuteczne ubieganie się o taki status w kolejnych państwach je stosujących.

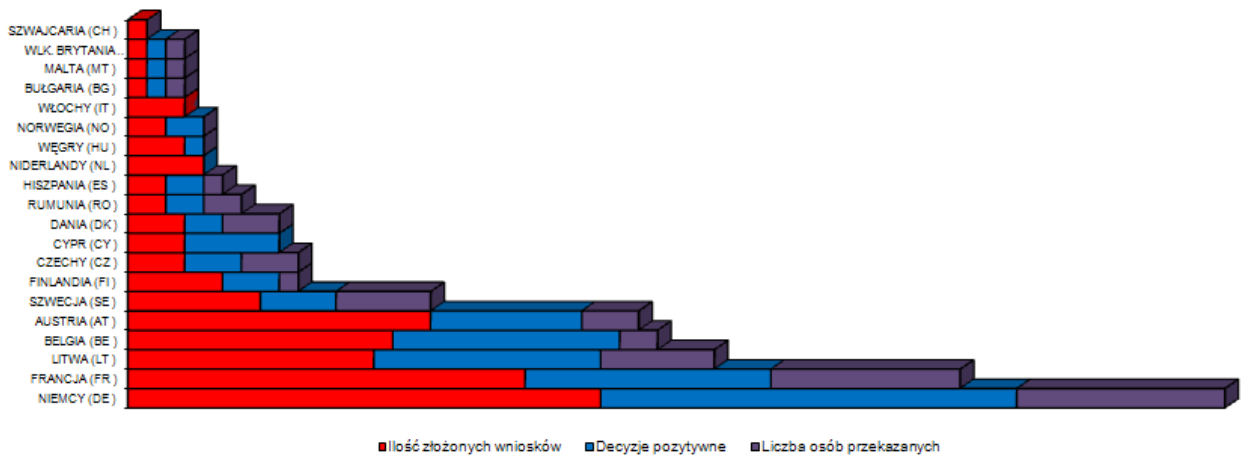
W 2013 r. w oparciu o przepisy ww. rozporządzenia do Polski skierowano z innych państw 9 600 wniosków, z których większość opartych było o identyfikację odcisków palców w systemie Eurodac. Najwięcej wniosków skierowały do Polski Niemcy – 6 837 wniosków, Francja – 888 wniosków i Austria – 472 wnioski.

Pozytywnie rozpatrzonych zostało 8 814 wniosków (około 92%). W 2013 r. do Polski zostało przekazanych 3 133 cudzoziemców.

Polska wystosowała do innych państw 130 wniosków, najwięcej do Niemiec – 25, Francji – 21 i Austrii – 16. Większość z nich oparta była o zasadę łączenia członków rodziny oraz przyczyny humanitarne. 94 wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie (około 72%). W 2013 r. z Polski do innych państw stosujących rozporządzenie przekazano 50 osób.

Procedury dublińskie w 2013 r. "out"

Powyższe dane wskazują, iż w stosunku do 2012 r. (4 724 wnioski, 4 434 decyzji pozytywnych, 1 246 przekazanych cudzoziemców) w ubiegłym roku liczba wniosków kierowanych do Polski z innych państw oraz przekazanych osób była wyższa ponad dwukrotnie, natomiast odsetek spraw załatwionych pozytywnie utrzymywał się na zbliżonym poziomie (w 2012 r. – 92%).

W zakresie postępowań typu „out” widoczne były tendencje spadkowe (spadek liczby wniosków o około 22%, uznawalności o 14 punktów procentowych, liczby osób przekazanych o około 45%). W roku 2012 liczby te wyniosły odpowiednio: 167 wniosków, 143 decyzje pozytywne, 91 przekazanych cudzoziemców.

Ustawa o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest zgodna z większością obowiązujących w Unii Europejskiej aktów prawnych w dziedzinie uchodźstwa. Do ustawy transponowano przepisy:

- *dyrektywy Rady nr 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów zapewniania ochrony czasowej w przypadku masowego napływu uchodźców oraz w sprawie działań podejmowanych w celu rozłożenia wysiłków między państwami członkowskimi w celu przyjęcia tych osób, a konsekwencjami tego przyjęcia* (Dz. Urz. WE nr L 212, z dnia 7 sierpnia 2001 r.),

- *dyrektywy w sprawie minimalnych standardów przyjmowania osób ubiegających się o azyl,*

- *dyrektywy w sprawie minimalnych standardów kwalifikowania i statusu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców lub jako osób, które z innych względów potrzebują międzynarodowej ochrony oraz zakresu przyznawanej ochrony (Dz. Urz. WE nr L 304 z dnia 30 września 2004 r.), oraz*

- *dyrektywy w sprawie ustanowienia minimalnych norm dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy.*

Należy ponadto wskazać, że w ubiegłym roku kontynuowane były prace nad wdrożeniem do polskiego porządku prawnego przepisów *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony (Dz. Urz. UE L 337 z 20.12.2011, str. 9)*. Podjęto również prace legislacyjne nad *projektem ustawy o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z koniecznością transponowania do polskiego porządku prawnego następujących przepisów prawa unijnego:*

- *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 180 z 29.06.2013, str. 60),*

- *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/33/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 180 z 29.06.2013, str. 96),*

- *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa*

trzeciego lub bezpieczeństwa (wersja przekształcona)
(Dz. Urz. UE L 180 z 29.06.2013, str. 31).

Konsekwencją członkostwa Polski w Unii Europejskiej jest nie tylko konieczność dostosowywania przepisów prawa krajowego do regulacji unijnych, lecz również możliwość korzystania z unijnych funduszy, w tym Europejskiego Funduszu na Rzecz Uchodźców (EFU).

W 2013 r. Urząd do Spraw Cudzoziemców kontynuował lub rozpoczął realizację następujących projektów współfinansowanych ze środków EFU:

- projekt nr 1/7/2009/EFU *„Rozbudowa biblioteki Wydziału Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców”*,

- projekt nr 1/11/2011/EFU *„Remont punktu przyjmowania wniosków od cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy lub azyl”*,

- projekt nr 2/11/2011/EFU *„Wsparcie materialne dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy. Zakup wyprawek szkolnych, sportowych oraz dla niemowląt”*,

- projekt nr 3/11/2011/EFU *„Pierwsze kroki w Polsce - praktyczny informator dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy w Polsce”*,

- projekt nr 4/11/2011/EFU *„Szkolenia językowe i merytoryczne dla pracowników UdSC”*,

- projekt nr 3/12/EFU *„Wsparcie edukacyjne dla dzieci ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy”*,

- projekt nr 4/12/EFU *„Misje badawcze do krajów pochodzenia”*,

- projekt nr 5/12/EFU *„Remont ośrodka dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy - Czerwony Bór”*,

- projekt nr 6/12/EFU *„Optymalizacja dostępu pracowników Departamentu Postępowań Uchodźczych Urzędu do Spraw Cudzoziemców do informacji o krajach pochodzenia”*.

9. Zakończenie

W ocenie Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców Rzeczpospolita Polska w 2013 r. zrealizowała w całości zobowiązania wynikające z *Konwencji Genewskiej* i *Protokołu Nowojorskiego*.

10. Załączniki (tabele statystyczne)

Tabela 1: Liczba wniosków o nadanie statusu uchodźcy złożonych w 2013 r. i objętych nimi osób

OBYWATELSTWO	2013	
	WNIOSKI	OSOBY
AFGANISTAN	40	49
ALGERIA	3	3
ARMENIA	106	205
AZERBEJDŻAN	2	3
BANGLADESZ	25	25
BEZ OBYWATELSTWA	26	34
BIAŁORUŚ	31	38
BUŁGARIA	1	1
CHINY	2	2
DEMOKRATYCZNA REPUBLIKA KONGA	2	2
EGIPT	29	33
ERYTREA	2	4
GAMBIA	1	1
GHANA	2	2
GRUZJA	629	1212
GWINEA	2	2
INDIE	7	7
IRAK	22	29
IRAN	15	15
JORDANIA	1	1
KAMERUN	2	3
KAZACHSTAN	37	91
KIRGISTAN	26	61
KONGO	2	2
KOSOWO	2	2
LIBAN	6	6
LIBIA	1	1
MALI	2	2
MAROKO	2	3
MOŁDAWIA	6	8
MONGOLIA	6	7
NEPAL	6	6
NIEOKREŚLONE	3	3
NIGER	1	1
NIGERIA	6	7
PAKISTAN	35	35
PALESTYNA	7	7
ROSJA	4210	12666
<i>w tym Czeczenia</i>	4007	12173

RUMUNIA	2	2
SOMALIA	8	25
SRI LANKA	5	5
STANY ZJEDNOCZONE	1	1
SUDAN	2	2
SYRIA	154	252
TADŻYKISTAN	2	5
TUNEZJA	8	8
TURCJA	15	15
TURKMENISTAN	4	4
UGANDA	1	1
UKRAINA	30	41
UZBEKISTAN	6	15
WIETNAM	40	40
ZIMBABWE	1	1
RAZEM	5587	14996

Tabela 2: Liczba osób, wobec których Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców w 2013 r. wydał decyzję w sprawie nadania statusu uchodźcy.

OBYWATELSTWO	STATUS UCHODźCY	OCHRONA UZUPEŁNIAJĄCA	ZGODA NA POBYT TOLEROWANY	NEGATYWNA	UMORZENIE
AFGANISTAN	20	1	-	26	55
ALGIERIA	-	-	-	2	2
ANGOLA	-	-	-	1	-
ARMENIA	1	-	22	86	181
AZERBEJDŻAN	-	-	-	-	4
BANGLADESZ	1	1	-	4	14
BEZ OBYWATELSTWA	25	-	1	2	24
BIAŁORUŚ	19	1	3	17	15
BUŁGARIA	-	-	-	-	2
CHINY	-	-	-	1	3
CHORWACJA	-	-	-	-	2
DEMOKRATYCZNA REPUBLIKA KONGA	-	-	-	3	-
EGIPT	15	-	2	5	25
ERYTREA	-	1	-	-	3
GHANA	-	-	-	-	1
GRUZJA	-	-	62	379	1464
GWINEA	-	-	-	1	3
INDIE	-	-	-	4	7
IRAK	2	-	2	3	8
IRAN	-	-	1	2	6
IZRAEL	-	-	-	-	1
JORDANIA	-	-	-	-	1
KAMERUN	-	1	1	1	6
KAZACHSTAN	-	7	2	29	86
KIRGISTAN	11	1	5	9	36
KONGO	-	-	-	2	2
KOREA PÓŁNOCNA	-	-	-	-	1
KUBA	-	-	1	-	-
LIBAN	-	-	-	-	12
LIBIA	-	-	-	-	2
MAROKO	-	-	-	-	3
MOŁDAWIA	1	-	-	3	1
MONGOLIA	-	-	2	6	4
NEPAL	-	-	-	1	7
NIEOKREŚLONE	-	-	-	2	2
NIGERIA	1	-	-	3	8
PAKISTAN	3	-	2	10	22

PALESTYNA	2	-	1	1	3
REPUBLIKA POŁUDNIOWEJ AFRYKI	-	-	-	-	1
ROSJA	23	85	273	1457	13818
<i>w tym Czeczenia</i>	18	82	231	1365	13298
RUMUNIA	-	-	-	1	2
RWANDA	-	-	-	2	1
SERBIA	-	-	1	-	1
SIERRA LEONE	-	-	1	-	-
SOMALIA	-	7	-	-	1
SRI LANKA	-	-	-	2	4
STANY ZJEDNOCZONE	2	-	-	-	-
SYRIA	69	20	-	1	150
TADŻYKISTAN	-	-	-	-	4
TUNEZJA	1	-	-	-	5
TURCJA	-	1	-	3	8
TURKMENISTAN	1	-	-	-	3
UGANDA	-	-	-	-	2
UKRAINA	2	5	7	38	26
UZBEKISTAN	-	-	3	3	15
WIETNAM	1	-	-	29	20
WYBRZEŻE KOŚCI SŁONIOWEJ	-	-	-	-	1
RAZEM	200	131	392	2139	16 078

Tabela 3: Liczba osób objętych wnioskami o nadanie statusu uchodźcy w 2013 r. – wnioski pierwsze i kolejne.

OBYWATELSTWO	PIERWSZY	KOLEJNY	RAZEM
AFGANISTAN	43	6	49
ALGERIA	3	0	3
ARMENIA	150	55	205
AZERBEJDŻAN	3	0	3
BANGLADESZ	22	3	25
BEZ OBYWATELSTWA	25	9	34
BEZ OBYWATELSTWA / PALESTYNA	5	0	5
BIAŁORUŚ	24	14	38
BUŁGARIA	1	0	1
CHINY	2	0	2
DEMOKRATYCZNA REPUBLIKA KONGA	2	0	2
EGIPT	33	0	33
ERYTREA	4	0	4
GAMBIA	1	0	1
GHANA	2	0	2
GRUZJA	1026	186	1212
GWINEA	0	2	2
INDIE	5	2	7
IRAK	28	1	29
IRAN	11	4	15
JORDANIA	1	0	1
KAMERUN	2	1	3
KAZACHSTAN	76	15	91
KIRGISTAN	61	0	61
KONGO	2	0	2
KOSOWO	2	0	2
LIBAN	6	0	6
LIBIA	1	0	1
MALI	2	0	2
MAROKO	3	0	3
MOŁDOWA	7	1	8
MONGOLIA	7	0	7
NEPAL	1	5	6
NIEOKREŚLONE	3	0	3
NIGER	1	0	1
NIGERIA	6	1	7
PAKISTAN	25	10	35
PALESTYNA	2	0	2
ROSJA	11795	871	12666
<i>w tym Czeczenia</i>	<i>11408</i>	<i>765</i>	<i>12173</i>
RUMUNIA	2	0	2
SOMALIA	25	0	25

SRI LANKA	1	4	5
STANY ZJEDNOCZONE	1	0	1
SUDAN	2	0	2
SYRIA	252	0	252
TADŻYKISTAN	5	0	5
TUNEZJA	8	0	8
TURCJA	12	3	15
TURKMENISTAN	4	0	4
UGANDA	1	0	1
UKRAINA	32	9	41
UZBEKISTAN	5	10	15
WIETNAM	33	7	40
ZIMBABWE	1	0	1
RAZEM	13777	1219	14996

Tabela 4: Liczba osób wobec których Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców w 2013 r. wydał decyzję o pozbawieniu statusu uchodźcy.

OBYWATELSTWO	OSOBY
GRUZJA	1
INDIE	1
ROSJA	3
RAZEM	5

Tabela 5: Liczba osób, wobec których Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców w 2013 r. wydał w postępowaniu uchodźczym decyzję o wstrzymaniu wykonania decyzji o wydaleniu.

OBYWATELSTWO	OSOBY
ARMENIA	7
BIAŁORUŚ	4
GRUZJA	26
ROSJA	141
UZBEKISTAN	5
RAZEM	183